

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กระบวนการสื่อสารสัญญาณทางการเมืองของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2557
ผู้เขียน	นางสาวธีรารัตน์ ทันท่วง
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ขวัญฟ้า ศรีประพันธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารสัญญาณทางการเมืองของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ในความเคลื่อนไหวทางการเมืองของสังคมไทยระหว่างปี พ.ศ. 2556 ถึง ปี พ.ศ. 2557

การศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – depth Interview) ผู้ที่เคยเข้าร่วมการชุมนุมทางการเมือง ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากเฟซบุ๊ก (Facebook) ของ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความ รูปภาพ บทความ คลิปวิดีโอและบทสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึง วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มจนถึงวันประกาศยุติการชุมนุม

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กระบวนการสื่อสารสัญญาณทางการเมืองของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) เป็นกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเกี่ยวข้องกับผู้ส่งสาร เนื้อหาสาร สื่อ และผู้รับสารที่เป็นผู้เข้าร่วมการชุมนุม และผู้ส่งสารสามารถเข้ารหัสความหมายสัญญาณทางการเมืองผ่านสื่อที่มีประสิทธิภาพ ในการเข้าถึงกลุ่มผู้รับสารจำนวนมากและมีความหลากหลาย ผู้รับสารสามารถรับรู้เนื้อหาและขยายเครือข่ายในวงกว้าง ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการสื่อสารสัญญาณทางการเมือง โดยสามารถอธิบายตามลำดับดังนี้

ด้านผู้ส่งสาร พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำกลุ่ม กปปส.สามารถทำให้ประชาชนได้เห็นถึงสิทธิในการชุมนุมเพื่อต่อสู้ทางการเมืองได้อย่างเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตย โดยใช้การ

ต่อสู้อย่างสงบ สันติ ปราศจากอาวุธ ส่วนนายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำกลุ่ม กปปส. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ จนทำให้มวลชนเกิดความเชื่อถือและไว้วางใจ ซึ่งเป็นคนที่มีทัศนคติส่วนตัว หรือการแสดงออก เป็นพลวัตด้วยการแสดงออกทางอารมณ์ เพื่อโน้มน้าวจิตใจและเชื่อมต่อกับความรู้สึกของของมวลชนและใช้การโน้มน้าวจิตใจในหลายรูปแบบ คือ วิธีการจูงใจแบบใช้อารมณ์และการจูงใจแบบใช้แรงจูงใจ

ด้านสารและการเข้ารหัสความหมายสัญญาณในกระบวนการสื่อสารทางการเมือง พบว่า มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาของสารอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้ถ้อยคำ ภาษาไวยากรณ์ การเน้นย้ำข้อความ อีกทั้งมีเนื้อหาที่ครอบคลุม และมีประเด็นที่ชัดเจน ส่วนสัญญาณที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อต่อยอดเป้าหมายในการชุมนุม สร้างพลังและความตื่นตัวให้กับมวลชนมาเข้าร่วมการเคลื่อนไหวอย่างมหาศาล ซึ่งผู้วิจัยพบความหมายสัญญาณทางการเมืองทั้งหมด 3 กลุ่มคือ 1) กลุ่มสัญญาณที่เป็นวัตถุ ได้แก่ ธงชาตินกหวีดและเงิน 2) กลุ่มสัญญาณที่เป็นบุคคล ได้แก่ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ร่างทรงของมวลมหาประชาชน ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และทักษิณ ชินวัตร 3) กลุ่มสัญญาณที่เป็นกลุ่มบุคคล ได้แก่ มวลมหาประชาชน ระบอบทักษิณและคนเสื้อแดง

ด้านช่องทางสื่อสาร พบว่า กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) มีการโพสต์ด้านรูปภาพและคำบรรยายภาพ มีการโพสต์มากที่สุด รองลงมา คือ การโพสต์ด้านรูปภาพ และการโพสต์ด้านรูปภาพที่มีข้อความบนภาพ ตามลำดับ นอกจากนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณและกลุ่ม กปปส. มีการใช้สื่อใหม่เป็นช่องทางหลักในการสื่อสาร ซึ่งก็คือ เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นช่องทางหลักในการนำไปสู่การสร้างเครือข่าย และการรวมตัวที่หลากหลาย เนื่องจากสื่อเฟซบุ๊ก (Facebook) มีคุณลักษณะของความเป็นสื่อใหม่ คือ เป็นการสื่อสารสองทางที่ก่อให้เกิดการเสวนาหรือการแลกเปลี่ยนความรู้ ง่ายต่อการเข้าถึงจนสามารถกระตุ้นผู้รับสารให้มีปฏิกิริยาตอบสนอง เช่น การกดขึ้นชอบ การแสดงความคิดเห็น หรือการแบ่งปัน โพสต์นั้นๆ จนสุดท้ายเกิดเป็นการรวมกลุ่มของคนที่มีความสนใจร่วมกัน เช่น ต่อต้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมและจับไล่ระบอบทักษิณ เป็นต้น

ด้านผู้รับสาร พบว่า ผู้รับสารเห็นด้วยกับการยอมรับความแตกต่างเพราะเป็นสิ่งสำคัญมากในสังคม ควรยอมรับฟังความคิดเห็นและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่วนการเลือกตั้ง เป็นส่วนสำคัญยิ่งตามระบอบประชาธิปไตย แต่ยังมีผู้รับสารบางส่วนที่มีความเห็นว่า ยังมีประชาชนบางส่วนยังไม่พร้อมกับการเมืองที่มีการเลือกตั้ง เนื่องจากรู้เท่าไม่ทันนักการเมืองบางกลุ่ม ส่วนความเป็นพลเมืองทุกคนควรเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น เนื่องจากประชาชนทุกคนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง บนพื้นฐานกฎและกติกาของสังคม ไม่เช่นนั้นอาจเกิดความวุ่นวายขึ้นมาได้ สำหรับด้านความรู้ ทุกคนมีความสนใจเปิดรับความข่าวสารทางการเมือง เนื่องจากผู้รับสารบางคนเคยเข้าร่วมชุมนุม ร่วมเดินณรงค์ หรือแม้แต่ขึ้นบนเวทีปราศรัย ทั้งนี้ผู้รับสารเปิดรับข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์

วิทยุ เอกสารสิ่งพิมพ์และจากบุคคล ส่วนด้านทัศนคติต่อกลุ่ม กปปส.และกลุ่ม นปช. นั้นมีทั้งชื่นชอบไม่
ชื่นชอบ ที่ชื่นชอบ กปปส. เนื่องจากการแสดงออกทางการเมืองทุกคนมาด้วยใจและที่ไม่ชอบกลุ่ม
กปปส. เนื่องจากสร้างความวุ่นวายในบ้านเมือง ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ส่วนที่ชื่นชอบกลุ่ม นปช.
เพราะเป็นกลุ่มที่มาจากรากหญ้าที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม และส่วนที่ไม่ชอบกลุ่ม นปช.
เนื่องจากมีความเห็นว่า เป็นกลุ่มที่มีความป่าเถื่อน แขนงนำไม่มีความรับผิดชอบ สำหรับด้านทักษะการ
สื่อสารของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ผู้รับสารมีความเห็นว่านายสุเทพใช้วิธีการจูงใจแบบใช้ภาพลักษณ์
ส่วนตัว และทักษะในการสื่อสารต่างๆ และสุดท้ายการถอดรหัสความหมายสัญญาทางการเมือง พบว่า
ผู้รับสารมีการถอดรหัสความหมายสัญญาทั้ง 3 กลุ่ม คือ สัญญาที่เป็นวัตถุ สัญญาที่เป็นบุคคล
และสัญญาที่เป็นกลุ่มบุคคล ทั้งนี้ผู้รับสารมีการถอดรหัสความหมาย 3 แบบ ได้แก่ 1) การถอดรหัส
แบบที่ผู้ส่งสารต้องการ (Preferred reading) ผู้รับสารกลุ่มนี้ส่วนมาก คือ กลุ่ม กปปส. เนื่องจากมีความ
เชื่อและศรัทธาในตัวนายสุเทพ เทือกสุบรรณ จึงเห็นด้วยกับในประเด็นความหมายของสัญญาที่ถูก
เข้ารหัสไว้ เช่น มวลมหาประชาชน คือ คนดีที่รักชาติ รักแผ่นดิน เป็นต้น 2) การถอดรหัสแบบต่อรอง
ความหมายใหม่ (Negotiated reading) ผู้รับสารกลุ่มนี้จะมีทั้งกลุ่ม กปปส. และกลุ่มที่ไม่ใช่ กปปส. ซึ่ง
ได้ต่อรองความหมายใหม่ในประเด็นที่แตกต่าง เนื่องจากจุดยืนทางความคิดหรืออุดมการณ์ทาง
การเมืองที่ไม่เหมือนกัน เช่น กลุ่มที่ไม่ใช่ กปปส.ต่อรองความหมายคำว่า เงิน หมายถึงการมีส่วนร่วม
มากกว่าจะหมายถึงการเสียสละ เป็นต้น และสุดท้ายการถอดรหัสแบบคัดค้านต่อต้าน (Opposition
reading) ผู้รับสารกลุ่มนี้ส่วนมาก คือ กลุ่มที่ไม่ใช่ กปปส. และจะต่อต้านความหมายในประเด็นที่กลุ่ม
ที่ไม่ใช่ กปปส. ถูกเข้ารหัสว่า คือ คนไม่ดี เช่น ไม่ควรเหมารวมว่าคนเสื้อแดงคือโจร หรือต่อต้าน
ความหมายว่าที่ว่ากลุ่ม กปปส. เป็นคนดี เช่น สุเทพ เทือกสุบรรณ ไม่ใช่ญาติผู้ใหญ่หรือไม่ได้อยู่ข้าง
ประชาชน แต่ประชาชนเป็นเพียงเครื่องมือในการแย่งชิงอำนาจให้แก่ตนเอง เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Communication Process of Political Semiotics of People's Democratic Reform Committee (PDRC) Between A.D. 2013 – 2014
Author	Miss Theerarat Tunhuang
Degree	Master of Arts (Communication Studies)
Advisor	Dr. Kwanfa Sriprapandh

ABSTRACT

The objective of this research entitled “Communication Process of Political Semiotics of People's Democratic Reform Committee (PDRC) Between A.D. 2013-2014” is to examine the political communication process used by the PDRC during 2013 and 2014. Qualitative research methods, particularly content analysis and in-depth interview are employed in this research. Content analysis focuses on the protest leader—Suthep Thaugsuban’s Facebook account, analyzing his pictures, articles, video clips, and interviews during one-year period of the political assembly from October 31, 2013 and May 22, 2014.

The findings showed that the PDRC’s communication process of Political Semiotics was effective involving sender, message, channel, and receiver. The sender encrypted outgoing semiotic political message sending via effective channel, and in terms of receiver, there were various types of receivers and massive number of them. Due to the use of effective factors including channel and message, the receivers could receive the content and spread it to the greater networks. By all means, this reflected the effort to communicate semiotic political message which could be explained as listed below.

In terms of sender, the findings indicated that Suthep Thaugsuban could give the people recognition for rights to freely hold political assembly based on democracy using peacefully demonstration. Furthermore, he positioned himself as an experienced scholar who had different personal attitude and dynamic emotional expression to gain trust from the people. His persuasive techniques included dynamic emotional touches and motivation.

In terms of message and semiotics, the result showed that content was arrange in a systematic way, namely word and language use, emphasis on words, well-rounded content, and

symbol use to put emphasis on objectives of the political assembly, along with encouraging the participants to actively take part in the gathering. The semiotics could be categorized into three groups: objects as symbols included Thai flag, whistle, and money, persons as symbols included Suthep Thaugsuban, Yingluck Shinawatra, and Thaksin Shinawatra, and groups as symbols included the People Directory, Thaksin Regime, and Red Shirt.

On the aspect of communication channel, the most frequently found was Facebook photos with captions, and the second frequently found was photos with words inside them. Also, Suthep Thaugsuban used new media—Facebook as his main channel to build network and hold political assembly as it allowed two-way interaction and quick message delivery system. In fact, it can be said that new media—Facebook was used as main channel to create network and to call for assembly because its features allowed discussion, exchange of knowledge, or encouragement over the receivers to interact with posts such as going against the amnesty act and Thaksin's regime.

Regarding the receiver, the findings showed that the population agreed and accepted the difference in political standpoints. Election was considered vital part of democracy, and everyone had to respect one another's rights and freedom based on the law and regulations to avoid societal chaos. These people welcomed political news exposure as some of them used to participate in previous political assembly or political rally or even gave a speech for such assembly. Television, radio, publication, and personal media were popular channels for them. The research population could be equally divided into two groups: sharing the same attitude with the PDRC—from the opposite standpoint of the United Front of Democracy Against Dictatorship (UDD) and the opposite—sharing the same attitude with the UDD, believing that the PDRC created chaos and stood against democracy. The UDD side shared believed that this group represented the grassroots, and the PDRC side believed that the UDD were savage and the leader was completely irresponsible. In terms of Suthep Thaugsuban's reputation perceived by the population, they believed that he used his reputation or image to persuade people, coupled with his expertise in communication to create motivation. The decryption of messages showed that there were three types of decryption used by the receivers: preferred reading, negotiated reading, and opposition reading. Preferred reading referred to the PDRC since they had faith in Suthep Thaugsuban, so they agreed with the encrypted semiotic messages; for example, the People Directory's phrase—a good person is a patriot. Negotiated reading referred to both the PDRC and non-PDRC members as this reflected different negotiating points from the two groups; for instance, non-PDRC members negotiated that “money”

referred to participatory rather than sacrifice. Opposition reading referred to non-PDRC members who went against the encrypted messages such as the one said that the Red Shirt were bad people or thieves.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved